

Εισαγωγή στον Προγραμματισμό

Μέρος 4ο: Συμβολοσειρές

Εξάμηνο Σπουδών: 3ο
Κωδικός Μαθήματος: 343

Τμήμα Μαθηματικών
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Μιχάλης Α. Μπέκος
bekos@uoi.gr

Εισαγωγή

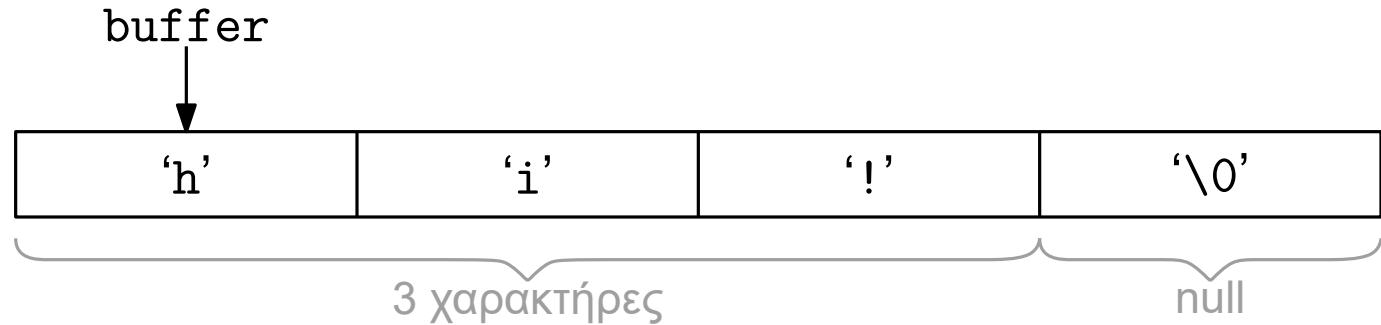
- Συμβολοσειρές:
 - Πεπερασμένες ακολουθείς χαρακτήρων
 - Από τις πιο απλές δομές μετά τους βασικούς τύπους δεδομένων
- Τύποι συμβολοσειρών:
 - Στην C: συμβολοσειρές ως πίνακες χαρακτήρων
 - Στην C++: συμβολοσειρές αντικείμενα

Μέρος 1^ο:
C-strings

C-strings

- Τα C-strings υλοποιούνται ως πίνακες χαρακτήρων που τερματίζονται με τον χαρακτήρα `'\0'` (NULL).

```
char buffer[4];  
strcpy(buffer, "hi!");  
cout << buffer;
```


- Όταν χρησιμοποιούμε τα διπλά εισαγωγικά `""`, ο μεταγλωττιστής κατασκευάζει μια τερματιζόμενη με NULL, `const` ακολουθία χαρακτήρων την οποία γεμίζει με τους χαρακτήρες που ο προγραμματιστής έχει επιλέξει [π.χ., `"Hello World!"`].
- Αν ένας πίνακας χαρακτήρων δεν τερματίζει με NULL, τότε δεν είναι C-string.

Αρχικοποίηση C-strings

- Η αρχικοποίηση μιας c-string γίνεται όμοια με αυτή ενός πίνακα.
- Ο τελευταίος χαρακτήρας θα πρέπει να είναι ο χαρακτήρας '\0' (NULL).
- Μπορούν επίσης να αρχικοποιηθούν χρησιμοποιώντας μια συμβολοσειρά σε "...".
 - Το μέγεθος του πίνακα μπορεί να παραληφθεί
`char saying[] = "A piece of cake";`
 - Μόνο κατά τη δήλωση !
`char saying[20];
saying = "A piece of cake"; // ILLEGAL`

```
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

int main() {
    char vowels[6] = {'A', 'E', 'I',
                    'O', 'U', '\0'};
    cout << "Vowels: " << vowels << endl;

    char scales[4] = {'K', 'F', 'C', '\0'};
    cout << "Temperature scales: "
         << scales << endl;

    char digits[11] = {'0', '1', '2', '3',
                     '4', '5', '6', '7',
                     '8', '9', '\0'};
    cout << "Digits: " << digits << endl;

    char saying[] = "A piece of cake";
    cout << "Saying: " << saying << endl;

    return 0;
}
```

Δείκτες C-strings

- Μια C-string **είναι** ένας πίνακας.
- Ο κάθε χαρακτήρας γίνεται προσβάσιμος μέσω του τελεστή []
 - `char word[] = "cute";`
`word[0] = 'm';`
- Αν ο χαρακτήρας `null` τροποποιηθεί, τότε δεν πρόκειται πλέον για C-string
 - Απρόβλεπτα αποτελέσματα

```
#include <iostream>
using namespace std;

int main() {
    char greeting[5] = "hi!";

    // Hi!
    cout << greeting[0] << endl;
    cout << greeting[1] << endl;
    cout << greeting[2] << endl;

    // null
    cout << greeting[3] << endl;

    // unknown
    cout << greeting[4] << endl;

    // Better don't do
    greeting[3] = '!';

    return 0;
}
```

C-strings ως ορίσματα και παράμετροι συναρτήσεων

- Υπενθύμιση: Οι C-strings είναι πίνακες
- Άρα, ως παράμετροι συναρτήσεων τυπικό είναι να στέλνεται και το μέγεθος τους
 - Εναλλακτικά, χρησιμοποιείται το '\0' για τον εντοπισμό του τέλους
- Χρησιμοποιήστε τον προσδιοριστή `const` για την αποφυγή τροποποιήσεων των c-string ορισμάτων μιας συνάρτησης

```
#include <iostream>
using namespace std;

void display(const char []);

int main()
{
    char message[100] = "Hi there!";
    display(message);

    return 0;
}

void display(const char s[])
{
    cout << "Entered char array is: ";
    for (int i=0; ; i++) {
        if (s[i] != '\0')
            cout << s[i];
        else
            break;
    }
    cout << endl;
}
```

Η βιβλιοθήκη <cstring>

- Περιέχει συναρτήσεις για συνήθεις λειτουργίες συμβολοσειρών όπως αντιγραφή, συνένωση, μήκος, αναζήτηση, διάσπαση c-string σε τμήματα κ.α.
 - strcpy(), strcat(), strlen(), strcmp(), strncat(), strncmp(), strstr(), strtok(),...
- Περισσότερα:
 - <https://cplusplus.com/reference/cstring/>

```
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

int main () {
    char s1[12] = {'G','o','o','d','\0'};
    char s2[12] = "Morning";
    char s3[12];
    // copy s1 into s3 (cannot use =)
    strcpy(s3, s1);
    cout << "strcpy(s3,s1): " << s3 << endl;

    // concatenate s1 and s2 (cannot use +=)
    strcat(s1, s2);
    cout << "strcat(s1,s2): " << s1 << endl;

    // length of s1 after concatenation
    int len = strlen(s1);
    cout << "strlen(s1): " << len << endl;

    // comparing s1 and s2 (cannot use ==)
    int result = strcmp(s1, s2);
    cout << "strcmp(s1, s2):" << result;
}
```


Η βιβλιοθήκη <iostream>

- Περιέχει συναρτήσεις για το χειρισμό I/O των C-strings, όπως:
 - Οι τελεστές εισαγωγής (<<) και εξαγωγής (>>)
 - Οι συναρτήσεις get(), getline() κ.α.
- Ωστόσο, υπάρχουν διάφορα θέματα:
 - Στον τελεστή εξαγωγής (>>) το κενό θεωρείται ως “τέλος διαβάσματος”, ενώ η εισαγωγή νέα γραμμής δεν υποστηρίζεται
 - Προσοχή στο μέγεθος του C-string

```
#include <iostream>
#include <iomanip> // for setw
#include <cstring>
using namespace std;

int main() {
    const int MAX = 80;
    char s1[MAX], s2[MAX], s3[MAX];

    //here blanks are problematic
    cout << "Enter a string: ";
    cin >> setw(MAX) >> s1;

    //here blanks are embedded
    cout << "Enter another string: ";
    cin.get(s2, MAX);

    //support for multiple lines
    cout << "Enter one more ($ to end): ";
    cin.get(s3, MAX, '$');

    cout << "You entered: " << s1 << ", "
         << s2 << " and " << s3 << endl;
}
```

Παραδείγματα

- Ποια είναι ισοδύναμα μεταξύ τους;

```
char stringVar[10] = "Bye!";  
char stringVar[10] = {'B', 'y', 'e', '!', '\0'};  
char stringVar[10] = {'B', 'y', 'e', '!'};  
char stringVar[5] = "Bye!";  
char stringVar[] = "Bye!";
```

- Ποιο είναι το αποτέλεσμα;

```
char song[10] = "I did it ";  
char fsong[20];  
strcpy(fsong, song);  
strcat(fsong, "my way!");  
cout << fsong << endl ;
```

Μειονεκτήματα των C-strings

- Οι συμβολοσειρές της C δεν είναι πάντοτε αποδοτικότερες.
 - Π.χ., η συνάρτηση `strlen()` δεν έχει σταθερό κόστος, αλλά λογαριθμικό ως προς το μήκος της συμβολοσειράς.
- Σταθερό μέγεθος (ορίζεται όταν δηλώνεται το C-string ως στατικός πίνακας).
- Τα όρια του πίνακα δεν επιβάλλονται με κάποιο τρόπο.
- Το όνομα του C-string λειτουργεί ως δείκτης.

```
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

int main() {
    char input []="Oh, Captain, my Captain";

    const int MAX = 80;
    char copy[MAX];

    // copy using a for loop
    int i;
    for (i=0; i<strlen(input); i++)
        copy[i] = input[i];
    copy[i] = '\\0';//insert NULL at the end

    //Alternatively:
    //strcpy(copy, input);

    cout << "copy = " << copy << endl;

    return 0;
}
```

Μειονεκτήματα των C-strings

- Χρησιμοποιούν “άβολες” συναρτήσεις αντί για εύκολα κατανοητούς τελεστές.
 - strcpy(str1, str2) αντί για str1 = str2
 - strcmp(str1, str2) αντί για str1 == str2
 - strcat(str1, str2) αντί για str1 += str2
- Η χρήση του NULL χαρακτήρα μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα.
- Stroustrup: “... η συμβολοσειρά της C είναι ένα σύνολο συμβάσεων που υποστηρίζονται από λίγες χρήσιμες συναρτήσεις.”

```
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

int main() {
    char input []="Oh, Captain, my Captain";

    const int MAX = 80;
    char copy[MAX];

    // copy using a for loop
    int i;
    for (i=0; i<strlen(input); i++)
        copy[i] = input[i];
    copy[i] = '\\0'; //insert NULL at the end

    //Alternatively:
    //strcpy(copy, input);

    cout << "copy = " << copy << endl;

    return 0;
}
```

Μέρος 2°:
std::string

std::string

- Ορίζονται στη βιβλιοθήκη <string>, η οποία πρέπει να περιληφθεί στο πρόγραμμά σας, αν σκοπεύετε να τις χρησιμοποιήσετε:
 - `#include <string>`
- Στην βιβλιοθήκη αυτή, η συμβολοσειρά ορίζεται ως αντικείμενο (σ.σ., υποστηρίζει μεθόδους)
- Είναι πολύ βολική και κάνει την επεξεργασία των συμβολοσειρών πιο εύκολη από ότι στη C
- <https://cplusplus.com/reference/string/string/>

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;

int main() {
    //initialization methods
    string s1("Man");
    string s2 = "Beast";

    //assignment
    string s3 = s1;
    cout << "s3 = " << s3 << endl;

    //concatenations
    s3 = "Neither " + s1 + " nor " + s2;
    cout << "s3 = " << s3 << endl;

    //swap s1 and s2
    s1.swap(s2);
    s3 = "Neither " + s1 + " nor " + s2;
    cout << "s3 = " << s3 << endl;

    return 0;
}
```

std::string - Είσοδος και έξοδος

- Ο χειρισμός I/O των std::string γίνεται όπως αυτός των C-strings:
 - Με τους τελεστές εισαγωγής (<<) και εξαγωγής (>>)
 - Μέσω της συνάρτησης getline()

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;

int main () {
    string fullname, nickname, address;
    string gretting("Hello ");

    cout << "Enter your full name: ";
    getline(cin, fullname);
    cout << "Your name is " << fullname
         << endl;

    cout << "Enter your nickname: ";
    cin >> nickname;
    gretting += nickname;
    cout << gretting << endl;

    cout << "Enter your address ";
    cout << "(terminate with '$'): ";
    getline(cin, address, '$');
    cout << "Your address is: " << address
         << endl;
}
```

std::string - Χρήσιμοι τελεστές

- = Αναθέτει την τιμή της δεξιάς συμβολοσειράς στην αριστερή
- += Παραθέτει στο τέλος της αριστερής συμβολοσειράς τη δεξιά
- + Επιστρέφει την παράθεση των δύο συμβολοσειρών
- [] Πρόσβαση στους χαρακτήρες της συμβολοσειράς
- << Γράφει στην έξοδο τη δοθείσα συμβολοσειρά
- >> Διαβάζει από την είσοδο μια συμβολοσειρά (whitespace-delimited)

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;

int main() {
    string word1, phrase;
    string word2 = " Dog";

    cout << "Enter a word: ";
    cin >> word1;          //user enters "Hot"

    phrase = word1 + word2;    // "Hot Dog"
    phrase += " on a bun";

    for (int i=0; i<phrase.length(); i++)
    {
        cout << phrase[i];
    }
    cout << endl;

    return 0;
}
```


std::string - Χρήσιμες μέθοδοι

- `int find(string str):`
επιστρέφει τη θέση της str στη συμβολοσειρά
- `int find(char ch):`
επιστρέφει τη θέση του χαρακτήρα ch στη συμβολοσειρά
- `int find(string str, int x):`
επιστρέφει τη θέση της str στη συμβολοσειρά μετά τη θέση x
- `int find(char ch, int x):`
επιστρέφει τη θέση του χαρακτήρα ch μετά τη θέση x
- `void insert(int x, string str):`
εισάγει τη συμβολοσειρά str στη θέση x
- `void insert(int x, char ch):`
εισάγει τον χαρακτήρα ch στη θέση x
- `void append(string str):`
παραθέτει τη συμβολοσειρά str στο τέλος

```
#include <iostream>
#include <cstring>
using namespace std;

int main() {
    string x = "FROM:someone@uoi.gr";

    //find the first occurrence of ':'
    int colonPos = x.find(':');

    //substrings of the input
    string prefix = x.substr(0, colonPos);
    string suffix = x.substr(colonPos + 1);

    //output a part
    cout << "This message is from "
         << suffix << endl;

    //alternatively, one could try to do
    //the same using C-strings
    char y[x.length()+1];
    strcpy(y, x.c_str());
    //...
}
```

std::string - Λεξικογραφική σύγκριση

- Η σύγκριση συμβολοσειρών γίνεται μέσω των τελεστών σύγκρισης

<, <=,

>, >=,

==, !=

- Η σύγκριση είναι λεξικογραφική
- Το αποτέλεσμα της είναι `true` ή `false`
- Η σύγκριση υποθέτει ότι τουλάχιστον ένας από τους τελεστέους είναι `std::string`. Ό άλλος μπορεί να είναι `std::string`, ή `C-string`.

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;

int main()
{
    string aName = "George";
    string userName;

    cout << "Enter your first name : ";
    cin >> userName;

    if (userName == aName) {
        cout << "Greetings, George" << endl;
    }
    else if (userName < aName) {
        cout << "You come before George"
             << endl;
    }
    else {
        cout << "You come after George"
             << endl;
    }
}
```

Πλεονεκτήματα `std::string` έναντι C-strings

- Μεταβλητό μέγεθος
- Εύρεση μήκους σε σταθερό χρόνο (και όχι σε λογαριθμικό)
- Δεν απαιτούν εντολές διαχείρισης μνήμης
- Αυτόματος χειρισμός των ορίων των λεκτικών (δεν απαιτείται τερματικός χαρακτήρας)
- Διαισθητικά εύκολη ανάθεση τιμής με `=` αντί για το `strcpy`
- Διαισθητικά εύκολη σύγκριση με `==` αντί για το `strcmp`
- Διαισθητικά εύκολη παράθεση λεκτικών με `+` αντί για το `strcat`
- Μετατροπή σε C-string με τη συνάρτηση μέλος `c_str`

Μέρος 3^ο:
Παραδείγματα

Συχνότητα χαρακτήρων σε μια συμβολοσειρά

- **Πρόβλημα:** Να γραφεί μια συνάρτηση, η οποία δοθέντος μιας συμβολοσειράς `str` και ενός χαρακτήρα `ch` επιστρέφει το πλήθος των εμφανίσεων του `ch` στην `str`.
- **Λύση:** Με διαπέραση των χαρακτήρων της συμβολοσειράς.

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;

// Determines character's frequency
int chfrequency(string& str, char& c);

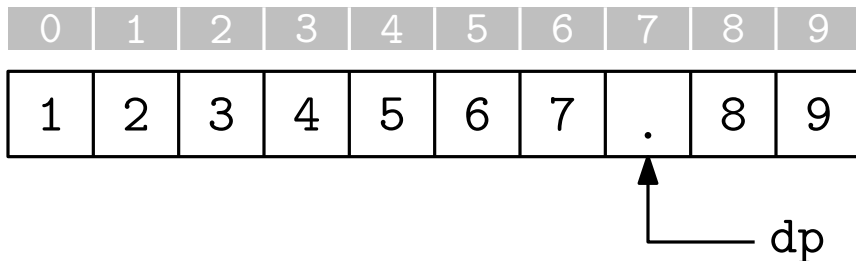
int main () {
    string moto("C++ is awesome");
    char checkChar = 'a';
    int cnt = chfrequency(moto, checkChar);

    cout << "Frequency = " <<
         << to_string(cnt) << endl;
    return 0;
}

int chfrequency(string& str, char& c) {
    int frequency = 0;
    for (int i=0; i<str.length(); i++)
        if (str[i] == c)
            frequency++;
    return frequency;
}
```

Μορφοποίηση συμβολοσειρών

- **Πρόβλημα:** Να γραφεί μια συνάρτηση, η οποία να μορφοποιεί μια συμβολοσειρά όπως η "1234567.89" σε "\$1,234,567.89".
- **Λύση:** Με τη χρήση ενός δείκτη προς τον αριστερότερο μη-αριθμητικό χαρακτήρα (σ.σ., '.' ή ',').


```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;

// Formats a string like "1234567.89"
// to "$1,234,567.89".
void format(string& str);

int main () {
    string x("1234567.89");
    format(x);

    cout << "Formatted string is: " << x;
    return 0;
}

void format(string& str) {
    int dp = str.find('.');
    while (dp > 3) {
        str.insert(dp-3, ",");
        dp = str.find(',');
    }
    str.insert(0, "$");
}
```

Η δική σας σειρά

- **Πρόβλημα:** Να γραφεί μια συνάρτηση, η οποία δοθέντος μιας συμβολοσειράς επιστρέφει το πλήθος των λέξεων της.
- **Παραδοχή:** Όλες οι λέξεις οριοθετούνται από ένα μόνο διάστημα.
- **Λύση:** ???

Επιπλέον υλικό

- Κεφάλαιο 7 (σ.σ., 316–336):
R. Lafore, Αντικειμενοστρεφής προγραμματισμός με τη C++,
ISBN: 960-209-904-6, εκδόσεις Κλειδάριθμος, 2006.